

Lezing uit het Eerste Testament: Psalm 25: 4 t/m 7 (vertaling: Gerard Swüste)
Psalm 25 d (liedboek)
Evangelielezing: Matteüs 21: 28-32 (Nieuwe Bijbelvertaling 2004)

In mijn preek start ik bij het wandkleed
dat hier voorin de kerk hangt, en gemaakt is door Gerdie,
die vandaag bevestigd wordt tot diaken in onze wijkgemeente.
Op dat wandkleed zien we: een weg, een weg naar een einder, naar de zon, de horizon.

Gemeente van Jezus Christus,

wij mensen zijn altijd op weg.
Onderweg, ook als je de deur niet uitkomt.
Vanaf onze geboorte gaan wij onze weg, onze levensreis.
We moeten keuzes maken, staan op kruispunten.
Er zijn hobbels en kuilen, we struikelen,
er kan oponthoud zijn,
heilzame pauzemomenten, maar ook tijden vol verwarring, crises,
soms zijn we de weg kwijt of hebben we het gevoel weer terug bij af te zijn,
opnieuw te moeten beginnen.

Op je levensweg zijn er voorbeelden en voorgangers, mensen die je inspireren.
Wat hebben zij je meegegeven? Hoe hebben ze je gevormd?
Soms ben je op een dwaalspoor, verdwaald, aan de kant van de weg beland,
en kun je blij zijn met een reisgenoot, die je
weer op weg helpt, een spiegel voorhoudt, een zetje geeft in de goede richting.

De bijbel staat vol met verhalen over de weg,
en over mensen die hun weg zoeken, hun weg gaan.
Abraham en Rebecca, Ruth en heel het volk Israël,
ze zoeken de weg naar het goede land van God.
Jezus vertelt over de brede en de smalle weg.
En die smalle weg, beeld voor het volgen van hem,
is een weg die je moet zoeken, die je niet zomaar ziet.
En in het boek Handelingen worden volgelingen van Jezus 'die van de weg' genoemd.

We lazen vandaag een stukje uit psalm 25
en ook daar gaat het over de weg:
JIJ, maak me bekend met je weg, leer me hoe ik moet gaan.
Wijs me de weg van trouw aan jou, leer me die.
De dichter van de psalm ziet zichzelf als een leerling,
en geeft in alle bescheidenheid toe, dat ook hij weleens in de fout gaat, vroeger en ook nu.

In deze vrijere vertaling van de psalm
wordt gewerkt met JIJ voor God, en niet met U of Gij.
Dat klinkt ons misschien anders in de oren, of zelfs vreemd of oneerbiedig,
maar het lijkt goed te passen bij wat psalmen willen zijn,
liederen waarin mensen God aanspreken, als een vriend, een bondgenoot, om bij te huilen,
om bij te schuilen, om woedend tegen uit te vallen, om verwijten te maken:
iemand die jou op hoogten en in diepten vergezelt.

De dichter ziet zichzelf niet als iemand die weet hoe het zit,
wil geen beterveter zijn, maar een leerling,
die een weg gaat, een weg zoekt,
met vallen en opstaan.

Op onze levensweg staan we maar al te vaak voor keuzes.
De bijbel werkt dan vaak met het beeld van twee wegen.
Het kan twee kanten uit. Goed en kwaad, breken of helen.
Wij kunnen twee kanten uit. Twee wegen.
In andere verhalen worden ook wel twee mensen getekend.
De oudste en de jongste zoon. Maria en Marta.
Wie ben jij? Welke weg ga jij?
Waarbij we het vaak ook voelen als twee stemmen in ons zelf,
als een tweestrijd in onszelf. Een gesprek.
Het is vaak niet zo zwart-wit. Eerder een heen en weer. Een wikken en wegen.

Zo worden in het evangelieverhaal van vandaag twee mensen getekend.
Twee zoons, vertelt onze vertaling.
Dat is jammer, want de oorspronkelijke taal zegt het breder: twee kinderen.
Beide kinderen worden aangespoord met precies dezelfde woorden:
kind, ga, werk vandaag in de wijngaard.
En de eerste zegt nee – en doet ja. En de tweede zegt ja – en doet nee.

Deze korte gelijkenis
staat in het vierde hoofddeel van het evangelie naar Matteüs.
Even kort: het hele evangelie is opgebouwd rond vijf grote redevoeringen van Jezus:
de bergrede (met woorden als ‘zalig de zachtmoedigen en de vreedstichters’)
in de hoofdstukken 5 t/m 7.
De uitzendingsrede in hoofdstuk 10, waarin Jezus zijn leerlingen eropuit stuurt en opdraagt niets mee te
nemen, geen goud, geen reistas, geen extra kleren.
De gelijkenissenrede in hoofdstuk 13, over de zaaier en de grote vraag of het zaad opkomt en vrucht
draagt of aan de oppervlakte blijft.
De gelijkenis van vandaag staat na de vierde grote rede van Jezus,
de zgn. gemeenterede in hoofdstuk 18.
Waarin de gemeente wordt uitgenodigd om kritisch naar zichzelf te kijken.
Hoe gaan wij om met elkaar?
Durven we in de spiegel te kijken?
Hoe gaan we om met de ander? Met wie anders zijn?
Hoe gaan we om met de kleinen? Met wie kwetsbaar zijn?
Hoe gaan we om met mensen die bij ons in de schuld staan?
En met onze eigen fouten, met onze tekorten.

In de verhalen rond de korte gelijkenis van vandaag zien we Jezus ook steeds in debat met de leiders van
het volk, met de elite, zeg maar, de religieuze elite, de politieke elite.
Hij verwijt hen dat ze wel vooraan staan en zeggen te weten hoe het zit,
het beter te weten, maar dat ze niet doen wat ze zeggen, wel grote woorden gebruiken,
maar niet zorgen voor wees, weduwe, vluchteling, vreemdeling.
Kortom: ja zeggen en nee doen.
En dan komt het erop aan om te zien,
dat het *niet* de bedoeling van Matteüs is dat we met de vinger wijzen naar anderen.
Hij nodigt ons uit om in de spiegel te kijken:
want ja zeggen en nee doen,
ik vermoed dat de meesten van ons dat wel herkennen.

En nee zeggen en ja doen?

Ik moet dan eerst aan pubers denken, die goed zijn in meteen nee zeggen als je iets vraagt. Om hun eigen plek af te bakenen.

En dan toch, onverwacht, ongedacht, kunnen doen wat je vraagt.

Jezus verbindt het met de hoeren en de tollenaars, wat zo'n vaste uitdrukking geworden is, dat 'ie nauwelijks meer betekenis heeft.

Maar in de manier waarop Jezus over hen spreekt, hoor je dat dat de mensen zijn die zich willen bedenken.

Die willen veranderen,
een andere weg willen gaan,
vernieuwen.

De hoeren en de tollenaars waren de mensen die gezien werden (blijkbaar) als neezeggers, maar zijn ook de mensen tégen wie maar al te vaak nee gezegd wordt:

jullie horen er niet bij, passen niet in het plaatje;

maar als Jezus ja tegen hen zegt, durven ze zich gaandeweg openstellen en toevertrouwen en gaan ze meedoen in die ruimhartige beweging van hem.

Hoe gaan we om met neezeggers?

En wat zeggen wij we opgeroepen worden om te werken in de wijngaard?

Ambtsdragers werden - vroeger misschien meer dan nu - wel aangeduid als werkers in de wijngaard van de Heer.

Wat betekent het dan om ja te zeggen? Kun je het waarmaken? Of moet je het soms ook op jezelf bevesten? Wat wordt er van je gevraagd?

En het kan je gebeuren dat de taak je te groot wordt, te zwaar, een last.

Dat je ontdekt dat je ja in een nee omslaat. Dat je je alleen voelt staan.

En natuurlijk is de wijngaard dan niet alleen de kerk. En gaat het niet alleen over

ambtsdragers. En is het werk in de wijngaard ook gewoon het dagelijks leven in onze maar al te vaak ingewikkelde wereld. Wat doe jij? Wat kun je doen?

Wat is goed en wat is trouw?

Waarbij Jezus een bemoedigend woord toevoegt aan zijn oproep.

Want in de oproep om in de wijngaard te werken, je steentje bij te dragen aan dat koninkrijk van God, dat land waar het goed wonen is voor iedereen, onder de zon van Gods liefde,

in die oproep

klinkt het woordje

vandaag,

heden.

Ga **vandaag** in de wijngaard aan het werk.

Werk heden in de wijngaard.

Hetzelfde woordje als in:

geef ons heden ons dagelijks brood,

of in de NBV: geef ons vandaag het brood dat we nodig hebben.

Niet meer, niet minder. Maak ons dus niet inhaalig, alles voor anderen weg graaiend.

Leer ons leven bij de dag. Bij deze dag.

En elders zegt Jezus:

maak je geen zorgen voor de dag van morgen.

De dag van morgen heeft genoeg aan zijn eigen kwaad.

Doe gewoon **vandaag** wat je hand vindt om te doen. Zomaar te gaan.

Die grote oproep van Jezus gaat in kleine stappen.

Wie kom ik vandaag tegen op mijn weg?

Wat kan ik vandaag doen?

Halleluja.

Amen.

P.S.

Bij haar wandkleed

bedacht Gerdie een opdracht voor ons allemaal.

Namelijk de vraag of we allemaal een bloem willen maken, van wol.

En deze in willen leveren bij Gerdie (vóór 11 oktober).

Zodat zij ze op het wandkleed, langs of op de weg, kan bevestigen.

Want allemaal kunnen we bloemen laten groeien.

Iedereen kan meewerken aan een bloeiende gemeenschap.

Zondag 25 oktober zal het wandkleed dan opnieuw in de kerk hangen.

Hopelijk vol bloemen!